EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 21.12.2011
COM(2011) 909 galīgā redakcija

2011/0444 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu deklarāciju Eiropas Savienības interesēs, ar ko tās akceptē Seišelu pievienošanos 1980. gada Hāgas konvencijai par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1980. gada 25. oktobra Hāgas konvencijas par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem (turpmāk – "1980. gada Konvencija"), kuru līdz šim brīdim ir ratificējušas 86 valstis, tajā skaitā visas ES dalībvalstis, mērķis ir atjaunot iepriekšējo stāvokli, nodrošinot nelikumīgi aizvestu vai aizturētu bērnu ātru atgriešanos, izmantojot sadarbības sistēmu starp centrālajām iestādēm, kuras nozīmē konvencijas dalībvalstis.

Tā kā bērnu nolaupīšanas novēršana ir būtiska ES bērnu tiesību veicināšanas politikas sastāvdaļa, Eiropas Savienība aktīvi darbojas starptautiskā līmenī, lai uzlabotu 1980. gada Konvencijas piemērošanu, un aicina trešās valstis tai pievienoties.

Seišelas pievienošanās instrumentu 1980. gada Konvencijai ir deponējušas 2008. gada 27. maijā. Seišelās konvencija stājās spēkā 2008. gada 1. augustā.

1980. gada Konvencijas 38. panta 4. daļa nosaka, ka konvencija tiek piemērota starp valsti, kas tai pievienojas, un tām konvencijas dalībvalstīm, kas būs deklarējušas, ka akceptē šo pievienošanos. Līdz ar to Eiropas Savienībai ir jāizlemj, vai akceptēt Seišelu pievienošanos, un, ja lēmums ir pozitīvs, tad dalībvalstīm būtu jādeklarē, ka tās akceptē Seišelu pievienošanos Eiropas Savienības interesēs.

Tā kā starptautiskās bērnu nolaupīšanas jautājums ietilpst Eiropas Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē, tad lēmums par to, vai dalībvalstīm būtu jāakceptē Seišelu pievienošanās 1980. gada Konvencijai, ir jāpieņem Padomes lēmuma veidā.

2. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas praksi[1] starptautiskās bērnu nolaupīšanas jautājums ietilpst Eiropas Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē, jo ir pieņemts savienības iekšējais normatīvais akts - Padomes 2003. gada 27. novembra Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību ("Briseles IIa regula")[2], kas tiek piemērota starp dalībvalstīm no 2005. gada 1. marta. Attiecībā uz bērnu nolaupīšanu, ko izdara vecāki, regula ievieš pat stingrākus noteikumus nekā 1980. gada Hāgas konvencija, jo īpaši regulas 11. pants. Tā tieši atsaucas uz Hāgas konvenciju, pārnesot konvencijas principus Eiropas Savienības tiesībās.

1980. gada Konvencija tika pieņemta vairāk nekā 20 gadus pirms Briseles IIa regulas, un līdz ar to tā nesatur nekādus noteikumus, kas atļautu starptautisko organizāciju, piemēram, Eiropas Savienības, pievienošanos (tā sauktā *REIO* klauzula). Šādā situācijā dalībvalstīm konvencija ir jāratificē vai tām ir jāpievienojas konvencijai Eiropas Savienības interesēs.

Tāpēc dalībvalstīm Eiropas Savienības interesēs būtu jādeklarē, ka tās akceptē Seišelu pievienošanos 1980. gada Hāgas konvencijai. Savienības tiesību saskaņotības un vienotības

---

[1] Tiesas 2006. gada 7. februāra atzinums 1/03 par Kopienas kompetenci noslēgt jauno Lugāno konvenciju par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās.

[2] OV L 338, 23.12.2003.

nolūkos šī piekrišanas deklarācija dalībvalstīm būtu jāpieņem vienlaicīgi un laikposmā, kas noteikts Padomes lēmumā. Komisija ierosina, ka dalībvalstīm deklarācija būtu jādeponē ne vēlāk kā divus mēnešus pēc Padomes lēmuma pieņemšanas.

1980. gada Konvencijas praktiskas piemērošanas nolūkā ir būtiski, lai konvencijas dalībvalsts atbilstoši konvencijas 6. pantam nozīmē centrālo iestādi, lai tā veic pienākumus, kuri saskaņā ar konvenciju jāpilda šādām iestādēm. Visas dalībvalstis saskaņā ar 1980. gada Konvenciju ir nozīmējušas centrālās iestādes. Seišelas arī ir nozīmējušas centrālo iestādi, kas ir nepieciešama, lai palīdzētu Eiropas pilsoņiem gadījumos, kad bērni ir nelikumīgi aizvesti uz Seišelām.

Ņemot vērā, ka lēmums attiecas uz starptautisku līgumu, piemērojamais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. pants kopā ar 81. panta 3. punktu. Padome pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu pieņem lēmumu vienprātīgi.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

2011/0444 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu deklarāciju Eiropas Savienības interesēs, ar ko tās akceptē Seišelu pievienošanos 1980. gada Hāgas konvencijai par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 218. pantu un 81. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu[3],

tā kā:

(1) Eiropas Savienība bērnu tiesību aizsardzību un to veicināšanu ir noteikusi par savu prioritāti, kā tas ir noteikts 3. pantā Līgumā par Eiropas Savienību, un bērnu nolaupīšanas novēršanu uzskata par šīs politikas būtisku sastāvdaļu.

(2) Eiropas Savienība ir pieņēmusi Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību (tā sauktā "Briseles IIa regula"), kuras mērķis ir aizsargāt bērnus no nelabvēlīgas ietekmes, ko radījusi viņu nelikumīga aizvešana vai aizturēšana, un izstrādāt procedūras, kas nodrošinātu viņu ātru atgriešanos savas pastāvīgās dzīvesvietas valstī, kā arī nodrošināt saskarsmes un uzraudzības tiesību aizsardzību.

(3) Briseles IIa regula papildina un stiprina 1980. gada 25. oktobra Hāgas konvencijas par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem (turpmāk – "1980. gada Konvencija") noteikumus, saskaņā ar ko starptautiskā līmenī izveido centrālo iestāžu sadarbības sistēmu ar mērķi nodrošināt nelikumīgi aizvestu vai aizturētu bērnu ātru atgriešanos. Jo īpaši Briseles IIa regulas 11. pants pārņem 1980. gada Konvencijas noteikumus un principus.

(4) Visas Eiropas Savienības dalībvalstis ir 1980. gada Konvencijas dalībvalstis.

(5) Eiropas Savienība aicina trešās valstis pievienoties 1980. gada Konvencijai un atbalsta tās pareizu piemērošanu, cita starpā piedaloties īpašajās komisijās, kuras regulāri organizē Hāgas Starptautisko privāttiesību konference.

---

[3] OV C , , . lpp.

(6) Eiropas Savienība uzsver, ka kopīgs tiesiskais regulējums, kas piemērojams starp ES dalībvalstīm un trešajām valstīm, var piedāvāt vislabāko risinājumu starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās, kuras ir sensitīvas un kur diplomātiskie kanāli un mediācija nav efektīvi.

(7) Seišelas savu pievienošanās instrumentu 1980. gada Konvencijai ir deponējušas 2008. gada 27. maijā. 1980. gada Konvencija stājās spēkā 2008. gada 1. augustā.

(8) 1980. gada Konvencijas 38. panta 4. daļa nosaka, ka konvencija tiek piemērota starp valsti, kas tai pievienojas, un tām konvencijas dalībvalstīm, kas būs deklarējušas, ka akceptē šo pievienošanos.

(9) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas praksi, proti, 2006. gada 7. februāra atzinumu 1/03 par jaunās Lugāno konvencijas noslēgšanu, 1980. gada Konvencijas noteikumi skar Eiropas Savienības sekundāros tiesību aktus par starptautisko bērnu nolaupīšanu un vecāku atbildību, jo īpaši Padomes 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību. Līdz ar to 1980. gada Konvencijā regulētie jautājumi ietilpst Eiropas Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē.

(10) Saskaņā ar 1980. gada Konvenciju par tās dalībvalstīm var būt vienīgi suverēnas valstis. Tāpēc Eiropas Savienība nevar tai pievienoties, kā arī nevar deponēt savu piekrišanas deklarāciju par Seišelu pievienošanos.

(11) Līdz ar to dalībvalstīm būtu jādeponē sava piekrišanas deklarācija par Seišelu pievienošanos Eiropas Savienības interesēs.

(12) Pieņemot deklarāciju, dalībvalstīm būtu jāakceptē Seišelu pievienošanās Eiropas Savienības interesēs, lai tādējādi 1980. gada Konvencija būtu piemērojama starp Eiropas Savienību un Seišelām. Ņemot vērā vērtīgo ieguvumu, ko bērnu aizsardzībai starptautiskā līmenī sniedz 1980. gada Konvencija, ir vēlams, lai tās noteikumi būtu piemērojami nekavējoties.

(13) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un šis lēmums tai nav saistošs un neattiecas uz to,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Eiropas Savienības dalībvalstis vienlaicīgi un ne vēlāk kā līdz [IEVIETO DATUMU: divi mēneši pēc pieņemšanas] Eiropas Savienības interesēs deponē šādu piekrišanas deklarāciju par Seišelu pievienošanos 1980. gada 25. oktobra Hāgas konvencijai par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem:

"[DALĪBVALSTS] ar šo deklarē, ka tā Eiropas Savienības interesēs akceptē Seišelu pievienošanos 1980. gada 25. oktobra Hāgas konvencijai par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem."

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā -
priekšsēdētājs